

ЗАЈЕДНО С ПАРТИЗАНСКИМ ЛЕЧЕНИ СУ И ЧЕТНИЧКИ РАЊЕНИЦИ

Петнаестак дана по ослобођењу Ужица на више места у граду организованој су санитарски курсеви. На једном од ових курсева, којим је руководила Добрила Петронијевић, а који је одржан у стану Ленке Николић, била сам и ја, а са мном су биле још Милена Мартић, Љубица Бујић, Нада Димитријевић. Осталих другарица не могу да се сетим. Курс је трајао око десет дана.

По завршетку курса распоређена сам на рад у ужичку болницу. Била сам у одељењу за рањенике, које се налазило у оној згради где се данас налази Очно одељење ужичке Болнице.

Рањеника је увек било много. Понекад их нисмо могли све сместити у кревете, већ смо неке морали сместити на патос. Таква ситуација била је после сваке веће борбе, а после борбе између партизана и четника у околини Пожеге сем рањених партизана донели су и велики број рањених четника. Међу четничким рањеницима дотерао је и мој стриц. У тој борби мој отац Миливоје био је борац Железничке партизанске чете, а његов рођени брат нашао се у четничким редовима. У то време то није био усамљен случај. Мој стриц је касније са осталим тешким рањеницима евакуисан на Златибор и горе су га стрељали Немци кад и остале рањенике.

Пред евакуацију на Златибор распоређена сам у партизанску болницу у Севојну, која се налазила у згради некадашње Пољопривредне школе. Неколико дана пре повлачења партизанских јединица почела је евакуација рањеника на Златибор. Најпре су евакуисани тешки рањеници. Њих су на носилима уносили у камионе па их возили на железничку станицу у Севојну, одатле возом до Ужица, а од Соколане у Ужицу камионима на Златибор. Један број рањеника превезен је малим аутомобилом од Севојна до Краљеве воде. Сећам се да један такав аутомобил није имао врата и пошто сам одређена у пратњу рањеника стајала сам на папучи аутомобила и обема рукама држала ћебе којим омо штитили рањенике од хладноће. Тај аутомобил возио је неки Звонко. Презиме му нисам запамтила, нити знам шта је с њим касније било.

Из Севојна су међу првима евакуисани и рањеници који су настрадали приликом експлозије у трезорима.

На Златибору смо рањенике најпре смештавали у старозу хотелу који се налазио крај данашњег језера, каоније у вили Андрије Мирковића и разне друге виле. Три камиона и један мал^а аутомобил у току дана по неколико пута су излазили с рањеницима на Златибор и враћали се у Ужице. Најпоследње су, такође камионима, превезени и лакши рањеници, који су се могли кретати.

Од рањеника које смо тада превезли на Златибор ја сам познавала једног радника фабрике оружја кога су звали Драгз/Кец. Знала сам још једног радника из фабрике оружја, кога сам звали Подгорица. Неки од рањеника су у току евакуације кукал^а од болова. Многим су се ране почеле гнојити па се осећао задах, јер нису могле на време да им се превију ране, а и санитарског материјала није било довољно. Осим тога тешким рањеницима сметала је и хладноћа. Ми смо скупљали цигле, скидали с њих лед, грејали их на фурунама и затим стављали испод ног^а рањеницима да би се колико-толико загрејали. ..

У току ноћи на Златибору нам је наређено да се поблачимс према Увцу. Рањенике смо оставили у вилама. Касније ома дознали да су их Немци стрељали.

Гвозда ЈОКСОВИТ